

ממשיח ומגיד

בית מדרשו של המגיד

סיכום ותמצות דברי תורתו של המגיד

השבת - משרה את השכינה בעולם ומביאה חיים לבריאה

במאמר זה מבאר רבינו את ענין השבת, על פי הקדמה שיש לעולם שלשה בחינות, האחת בחינתו כפי שהיא נראית לעינינו כעולם הזה הגשמי, שבאמת הוא רק משל וצורה לעניינים רוחניים הנרמזים בו, השנייה בחינת המחשבה - הרוחניות של העולם, והשלישית - בחינת מחשבה למחשבה, הרצון שהוא שורש העולם.

ומכיון שהעולם הוא רק כגוף ותבנית המצוייר כרמז לעולמות העליונים, נמצא כי הכח המחיה אותו הם אותם עולמות העליונים הנרמזים בו, ואף התאוות המתעוררים בו מכח כל אחת משבעת המידות, בין אהבות ובין יראות והתפאריות, כולם הם רק דמיון ומשל למידות העליונות, והם משתוקקים לעלות לשרשם שהם המידות העליונות, וכללו של דבר הוא, שהעולם הזה וכל המידות שבו הם רק כגוף בלי נשמה, והנשמה שבו המחיה אותו הם העולמות העליונים - אותיות התורה הקדושה ומצוותיה, שבהם נברא העולם.

ואם כן מובן שכאשר העולם אינו מקושר לשרשו, דהיינו כאשר הנבראים אין להם דעת להכיר את מי שאמר והיה העולם, והם דבקים בעולם הזה ובתענוגים הדמיוניים והשקריים אשר בו, אזי העולם הזה רופף כגוף בלא נשמה, והדבר נמשל לחולה שאינו יכול לנשום בכוחות עצמו, רק האויר נכנס לריאותיו דרך מכונה חיצונית אשר מחובר אליה, והוא עצמו נחשב כמעט כמת, אמנם תועלת גדולה יש לאותה מכונה בכך שהיא מעמידה אותו בחיים עד שיבריא ויוכל לנשום בכוחות עצמו.

וזהו משל לעולם, למצב שבו היה נמצא לפני שנשלמה חיותו על ידי בואה של השבת, שהיא השראת הרוחניות של העולם וקדושתו עליו, וכן למצב שהיה בו העולם לאחר חטא העגל עד לבנין המשכן, שאז נסתלקה השכינה מעליו, ואז היה העולם חסר חיות.

ומצב זה נקרא בלשון חז"ל המובאים במאמר זה, שהעולם היה "חסר מנוחה", כלומר שאור הקב"ה הנקרא 'מנוחה' משום שהוא מקור החיים ואליו נכספים כל הנבראים הנעים בתנועה תמידית כדי לקבל ממנו חיות, לא שרה על העולם, ונמצא שלא נשלמה בריאתו, עד שבאה שבת שהיא בחינת משכן שמהותה השראת השכינה על הנבראים ואז נשלמה חיותו.

וזה ענין ה'תשובה' וה'שבת' שהיא לשון 'שב', שהעולם שב לשורשו על ידי שיבת הנבראים לדבוק בחי העולמיים, ואז הם משיבים ומחזירים את נשמת העולם שתחזור לשרות עליו, ואז זוכים ויונקים מחי החיים ברוך הוא בדרך השראה והתלבשות, שחי העולמיים שורה בהם בדרך נשמה לגוף על ידי החלק אלוק ממעל השוכן בגוף ומחיה את כל העולמיים, ורק מצב זה הוא מצב של חיים אמיתיים.

מגיד מראשית

תורתו של המגיד זיע"א לפרשת השבוע

וְזֶהוּ מֵה שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה, בֹּא וְאֶרְאֶךָ אוֹצְרוֹת שֶׁל מִתְנַת חַנּוּם, פְּרוֹשׁ עוֹלָם הַמַּחֲשֵׁבָה אוֹצְרוֹת אֵלּוּ נִיתְנוּת מֵאוּרוֹ יִתְבַרַךְ כְּפִי שְׁשׁוּרָה בְּעוֹלָם הַמַּחֲשֵׁבָה - שֶׁהַקַּב"ה מִשְׁפִּיעַ שְׂכָלִים גְּבוּהִים וְאוֹרוֹת הַמַּחֲשֵׁבָה לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל, וְשִׁכְרָה זֶה הוּא בְּבַחֲנֵת חַנּוּם, בְּלֹא מִצְוֹת (עֵינֵי רַש"י בַּמְדַּבֵּר יֵא שֶׁאֵין מַעֲשֵׂה מִצְוֹת מַגִּיעַ עַד שֶׁ, שְׂכִיּוֹן שֶׁאֵין הַשְׁגַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלְמוֹת אֵלּוּ, נִמְצָא שֶׁאֵינֶם עוֹבְדִים בְּבַחֲנֵת אֵלּוּ אֲלֵא רַק לְקִיּוּם דְּבַר הַמֶּלֶךְ וְדַתּוֹ, וְעִם כֹּל זֶה זוֹכִים לְקַבֵּל שִׂכְרָה מֵאוֹתָם עוֹלְמוֹת בְּבַחֲנֵת מִתְנַת חַיִּנָּם (וְהֵינּוּ עַל יְדֵי הַשְּׁעִשְׁוּעִים שְׂגוֹרִים לְמַעֲלָה), וְדו"ק.

וְאָמְרוּ רַז"ל (שַׁבַּת קִיח'): כָּל הַשְּׂוֹמֵר שַׁבָּת כְּהִלְכָתוֹ אֶפְלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, כְּדוֹר אֲנוֹשׁ מוֹחֲלִין לוֹ. וְקִשָּׁה לְמָה כֶּף אֵיךְ נִתְקַן חֲטָא עֲבוּדָה זָרָה עַל יְדֵי שְׂמִירַת שַׁבַּת. וְנִרְאָה דְאֵיתָא (רַש"י עַל בְּרַאשִׁית ב א) מֵה הִיא הָעוֹלָם חֲסֵר, מְנוּחָה, בְּפֶאֱה שַׁבָּת בְּפֶאֱה מְנוּחָה. וּבִיאוֹר הָעֵינֵי שֶׁנִּחְסַר לְעוֹלָם בְּחִינַת מְנוּחָה, הוּא: הָעוֹלָם נִבְרָא בְּשִׁשַּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה, וּבְדַבְּרוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַרַךְ נִבְרָא הָעוֹלָם, דְּהֵינּוּ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהֵם בְּבַחֲנֵת דִּיבּוּר - גִּלּוֹי הַסּוֹפֵי וְהַחִיצוּנֵי שֶׁל אוֹר ה', וְנַעֲשֵׂה הַכֹּל מֵאֵין, אֲבָל עֵדִין לֹא הִיא כֹּחַ הַפּוֹעֵל בְּנִפְעָל, כִּי זֶהוּ קִיּוּמוֹ. כֹּלל הוּא שְׂכָל חֲכָמָה שֶׁעַל יְדֵה נִתְהוּוּה אֵיזָה דְּבַר מַעֲשֵׂה, הִיא הַכַּח הַמְהוּוּה וּמַחִיָּה אוֹתוֹ דְּבַר מַעֲשֵׂה בְּכָל עַת וְרַגַע, וְהוּא סִיבַת קִיּוּמוֹ, וּבִשְׁשַׁת יָמֵי בְּרַאשִׁית הִיא קִיּוּם הַבְּרִיאָה בְּדֶרֶךְ עֵרָאֵי - וְכַח הַפּוֹעֵל לֹא שֶׁרָה בְּתוֹךְ הַנִּפְעָל לְחִיּוֹת וְלִהוּוֹת אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ 'פְּנִימִי' שֶׁהוּא מוֹשֵׁג וּמוֹרְגֵשׁ, אֲלֵא בְּדֶרֶךְ 'מְקִיף' בְּלִבָּד, וְזֹאת מְכִיּוֹן שְׂעֵדִיין לֹא נִשְׁלָמָה הַכוּוֹנָה הָאֵלּוּקִית

לְחֻשְׁבַּת מַחֲשֵׁבַת לַעֲשׂוֹת' (שְׁמוֹת לֵא, ד). אֵיתָא בְּמִדְרָשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּה כ"ב כ"ג), כְּשֶׁבֶא קִין לִפְנֵי אָדָם הָרִאשׁוֹן אָמַר לוֹ מֵה נַעֲשֵׂה בְּדִינָךְ, אָמַר לוֹ עֲשִׂיתִי תִשׁוּבָה וְנִתְפָּשְׂרַתִי, אָמַר לוֹ כֹּל כֶּף גְּדוֹל כֶּף הַתִּשׁוּבָה, פֶּתַח וְאָמַר 'מִזְמֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת' (תְּהִלִּים צ"ב א). הִנֵּה נוֹדַע כִּי יֵשׁ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וּמִצְוֹתֶיהָ שְׁלוֹשָׁה בְּחִינּוֹת, זוֹ לְמַעֲלָה מִזּוֹ: דְּבּוּר, וּמַחֲשֵׁבָה שֶׁהוּא שׁוֹרֵשׁ הַדִּיבּוּר, וּמַחֲשֵׁבָה לְמַחֲשֵׁבָה שֶׁהִיא שׁוֹרֵשׁ הַמַּחֲשֵׁבָה. כְּשֶׁנִּצְוֶה דְּבָרִים אֵלּוּ לְבַנֵּי אָדָם כְּשֶׁנִּמְשִׁיל שְׁלוֹשׁ בְּחִינּוֹת אֵלּוּ כִּאִילוֹ הֵיוּ שְׁלוֹשָׁה בְּנֵי אָדָם, דְּהֵינּוּ נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה, וְלֹא שְׁלוֹשׁ עוֹלְמוֹת שֶׁמִּשְׁתַּלְשָׁלִים זֶה מִזֶּה וְכוּלָם אֶחָד, נִמְצָא [רַאבוֹן הוּא מַחֲשֵׁבָה לְמַחֲשֵׁבָה, וְשִׁמְעוֹן הוּא מַחֲשֵׁבָה, וְלוֹי הוּא הַדִּיבּוּר, וְאֵם כֵּן] אָדָם שֶׁעֲבַד לְאֶחָד מֵהֶם לְמַשֵּׁל לְלוֹי שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵת הַמַּעֲשֵׂה, בּוֹדָאֵי אֵם רַבּוֹ שֶׁעֲבַד אוֹתוֹ מִשְׁלָם לוֹ שִׂכְרָה עַל עֲבוּדָתוֹ אֵינוֹ מִתְנַת חַנּוּם. וְאִמְנָם בּוֹדָאֵי אֵם מִשְׁלָם לוֹ אָדָם אַחֵר שֶׁלֹּא עֲבַד אוֹתוֹ - לְדוֹגְמָא שֶׁעֲבַד אֵת לוי שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמַּעֲשֵׂה, וְשִׁלָּם לוֹ רַאבוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחֲשֵׁבָה, בּוֹדָאֵי אֵינוֹ כִּי אֵם מִתְנַת חַנּוּם, כִּי אֵינוֹ מַחֲשֵׁבָה בְּזָה. וְכִשְׁעוֹבְדִין לְאָדָם אֵין עוֹבְדִין רַק לְדַבְּרוֹ, כִּי מַחֲשֵׁבָתוֹ אֵינָה מְשֻׁגָּת, וְאֵם כֵּן אֵף בְּאוֹתוֹ אָדָם עֲצֻמוֹ, כִּיּוֹן שֶׁהַעֲבַד אֵינוֹ מְבִיין וּמְשִׁיג אֲלֵא הַדִּיבּוּר, וְכוּוֹנְתוֹ רַק לְקִיּוּם אֵת הַדִּיבּוּר, וְלֹא לְקִיּוּם הַמַּחֲשֵׁבָה אוֹ הַרְצוֹן שֶׁאֵין לוֹ הַשְׁגָּה בָהֶם, נִמְצָא שֶׁהַשִּׁכְרָה הַמַּגִּיעַ לוֹ בְּדִין עַל יְדֵי מַעֲשִׂיו, הוּא רַק בְּדַרְגָּה שֶׁל פֶּשֶׁט הַדִּיבּוּר שֶׁהוּא חֶלֶק הָעֵשִׂיָּה, וְאֵין לוֹ כֹּל תְּבִיעָה לְקַבֵּל שִׂכְרָה בְּבַחֲנֵת הַמַּחֲשֵׁבָה אוֹ הַרְצוֹן.

בבריאת העולם, שהיא השלמת צורת העולם בכל פרטיו כפי שהיה נראה ומצוייר במחשבת החכמה העליונה.

וְקוֹדֶשָׁא בְרִיָּהּ הִיא נִקְרָא 'מְנוּחָה', שְׂאִין בּוֹ תְנוּעָה, הַמְנוּחָה הִיא הַקְבִיעוּת הַנְּצִיחִית, הַיִּפְךְ הַתְנוּעָה שְׁמורה עַל הַשִּׁינוּי מִמְקוֹם לִמְקוֹם, כִּי תְנוּעָה לֹא שִׁיךְ כִּי אִם בְּדָבָר שֶׁהוּא בְּזִמְן וּבְמְקוֹם, וּמִכִּיּוֹן שֶׁהוּא מוּגְבַל שִׁיךְ בּוֹ תְנוּעָה מִזְמַן זֶה לְזְמַן זֶה וּמִמְקוֹם זֶה לְמִקְוֹם זֶה, אֲבָל קוֹדֶשָׁא בְרִיָּהּ הִיא הוּא כִּינוּי לְבַחֲנִית אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאִינוּ יַעֲתֵק מִמְקוֹם לְמְקוֹם לִית אַתְר פְּנוּי מִיַּנְיָה - אֵין מְקוֹם שְׁפָנוּי מְאורוֹ וּמִמִּילָא לֹא שִׁיךְ בּוֹ תְנוּעָה, וְגַם אִינוּ בְּגָדָר הַזְּמַן, דְּכַל מְהוּת הַזְּמַן הוּא מִכַּח הַגְּבֻלָּת הַאֹר הַיּוֹרֵד לְעוֹלָם שִׁמְשֵׁתָנָה לְפִי הַשִּׁינוּיִים שֶׁל הַנְּהַגְת הַסְּפִירוֹת הַתְלוּיִים בְּעֶרֶב בּוֹקֵר וְצַהֲרַיִם, וְכַל זֶה הוּא הַגְּבוּל שִׁיצֵר הַקַּב"ה לְאוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל אֹר אֵין סוֹף עֲצָמוֹ אִינוּ בְּגָדָר זֶה כֻּלָּל, שֶׁהִרִי אֵין לוֹ גְבוּל כֻּלָּל.

וְכִשְׁעָשׂוּ עֶרֶב רַב אֶת הָעֶגְל וְשׁוּב פִּגְמוֹ בַּחַיּוֹת הַבְּרִיאָה שֶׁהִיא הַתְּגֻלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ - נִסְתַּלַּק כַּח הַפּוֹעֵל שֶׁבִּנְפִעַל מִהַבְּרִיאָה, וּמִמִּילָא אִם לֹא שְׁעָשׂוּ הַמְּשַׁכֵּן אַחַר חֲטָא הָעֶגְל לְתַקֵּן הַפְּגָם, הִיָּה הָעוֹלָם חוֹזֵר לְתַהוּ וְנִהוּ, וְנִמְצָא שֶׁמִּחֲטָא הָעֶגְל עַד עֵשִׂית הַמְּשַׁכֵּן הִיָּה הָעוֹלָם רוֹפֵף, כְּדָרֵךְ שֶׁנִּתְקִיִּים בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרִיאַת בְּדָרֵךְ 'מִקִּיף' שֶׁהוּא יוֹנֵק אֶת חַיּוֹתוֹ עַל שֵׁם הָעֵתִיד, וְלוּלִי הַמְּשַׁכֵּן שֶׁעֵתִיד הִיָּה לְהַבְנוֹת, הִיָּה חֶרֶב מִיָּד.

אֲבָל כִּשְׁעָשׂוּ הַמְּשַׁכֵּן וְהַמְּלִיכּוֹ שׁוּב אֶת הַקַּב"ה עַל כָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, נִתְקִיִּים הָעוֹלָם עַל מַעֲמָדוֹ וְשׁוּב חָזַר וְשָׂרָה כַּח הַפּוֹעֵל עַל הַנְּפִעַל, מִפְּנֵי שֶׁהִיָּה מְכֻּן בְּנֶגֶד הָעוֹלָם, וְנִמְצָא שֶׁבְּעֵשִׂית הַמְּשַׁכֵּן הַמְּלִיכּוֹ אֶת הַקַּב"ה עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט מִפְּרִטֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזַהַר (שְׁמוֹת רַלֵב) שֶׁהִרְעִיעוֹת שְׁבָהֵם כִּסִּיה מִשֶּׁה רַבִּינוּ אֶת הַמְּשַׁכֵּן, הֵם נֶגֶד הַרְקִיעִים.

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת לֵא ד) 'לְחֹשֶׁב מַחֲשַׁבְת לְעֵשׂוֹת', עַל דְּרָף מַה שְׂאִמְרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת נה.) יוֹדֵעַ הִיָּה בְּצַלָּל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁנַבְּרָאוּ בָּהֶם שְׁמִים וְאַרְץ הֵם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁעַל יָדָם נִמְשַׁכָּה אֲלִקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְבְּרִיאָה, וּבְכָל דָּבָר שְׁעָשָׂה לְמַשְׁכֵּן הִיָּה מַחֲשַׁב בְּאוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת וּמִכַּח הַחַיּוֹת שֶׁהִמְשִׁיךְ מְאוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת - יִצֵּר וְעָשָׂה בִּידֵיו אֶת אוֹתוֹ הַדְּבַר, דְּרָף מְשַׁל כִּשְׁעָשָׂה הִרְעִיעוֹת לְהִיּוֹת גַּג לְמַשְׁכֵּן (שְׁמוֹת לו יד), הִיָּה מַחֲשַׁב הָאוֹתִיּוֹת שְׁבָהֵן נִבְרָאוּ שְׁמִים שֶׁהֵם מְאִמֵּר יְהִי רִקִיעַ, וְהַהֲקֵשׁ עַל הַשְּׂאֵר עַל כָּל פְּרִטֵי הַמְּשַׁכֵּן שֶׁמְכוּוֹנִים כִּנְגַד שְׂאֵר הַמְּאִמְרוֹת, וְבַהֲשַׁלְּמַת הַמְּשַׁכֵּן נִשְׁלְמוּ וְנִתְקַנוּ עֲשֵׂרָה הַמְּאִמְרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם כְּעֵין הַשּׁוֹרֵשׁ שֶׁלָּהֶם לְמַעַלָּה הַנִּקְרָא 'מְנוּחָה'.

אֲבָל עִם כָּל יִדְעַת בְּצַלָּל בְּאוֹתִיּוֹת שְׁנַבְּרָאוּ בָּהֶם שְׁמִים וְאַרְץ, הַקְּמַת הַמְּשַׁכֵּן הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת עַל יְדֵי מִשְׁה דְּוָקָא שְׁבָאוֹר הַדְּעַת

שְׁבוּ, הַשִּׁיג אֶת הַמְּשַׁכֵּן שֶׁל מַעַלָּה שֶׁכַּתְּבַנְתוּ נַעֲשֶׂה מְשַׁכֵּן שֶׁל מִטָּה - בְּבַחֲנִית רֵאִיָּה מִמֶּשׁ, וְדוּוּקָא רֵאִיָּה זֹאת הִיָּתָה חַיּוֹתוֹ שֶׁל הַמְּשַׁכֵּן וְתִיקוּנוֹ, דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת כה מ) 'וְרָאָה וְעָשָׂה' וְגו', פְּרוּשׁ עַל יְדֵי שְׂאִיתָא מְסַתְּבַל בְּזַהַר הַמְּשַׁכֵּן שֶׁל מַעַלָּה וְאַתָּה מְקַבֵּל בְּעִיּוֹנֵךְ אֶת הָאֵרֶת הַמְּשַׁכֵּן שֶׁל מַעַלָּה וְכַל כִּלּוֹ שֶׁהֵם הָאוֹרוֹת הַרוֹחַנִיִּים אֲשֶׁר שֵׁם, מִכַּח הַרְשִׁימוֹ שְׂאִיָּאָר בְּךָ מִמְּנוּ הַמְּשַׁכֵּן שֶׁל מַעַלָּה שֶׁנִּשְׁחַקֵּק בְּמַחֲשַׁבְתְּךָ וּמִתְאַחַד עִם יְדִיעַתְךָ וְזַכְרוֹנְךָ, תִּתֵּן חַיּוֹת לְמַשְׁכֵּן הַתְּחַתּוֹן בְּהַקְּמַתָּךְ אוֹתוֹ, שֶׁהַמְּשַׁכֵּן שֶׁל מַעַלָּה הִיָּה נִשְׁמַת הַמְּשַׁכֵּן שֶׁל מִטָּה וְנַעֲשׂוּ בְּבַחֲנִית מְשַׁכֵּן אַחַד הַכּוֹלָל גּוֹף וְנִשְׁמָה, וְהַנְּשִׁמָּה הִיא הַמְּשַׁכֵּן שֶׁל מַעַלָּה שֶׁמִּכַּח הַרְשִׁימוֹ שְׁבוּ בְּנֵה מִשֶּׁה אֶת הַמְּשַׁכֵּן.

כִּי הַהִסְתַּכְלוּת הוּא מְדַרְגָּה תְּחַתּוֹנָה שֶׁל הַשְּׁפַעַת הַחֲכָמָה שֶׁתִּמִּיד בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם, הַדְּרָגָה הַתְּחַתּוֹנָה אֲשֶׁר בָּהּ הִיא הַהִשְׁפַּעָה לְתַחַתּוֹנִים, וְנִמְצָא שֶׁהַהִסְתַּכְלוּת שֶׁהִיא דְּרָגָה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל חֲכָמָה הִיא כַּח הַהִמְשִׁכָּה לְתַחַתּוֹנִים, וְבָהּ מִצְטַמְצֵם כָּל הַחַיּוֹת שֶׁל הַמַּחֲשָׁבָה בְּשִׁלְמוֹת, וְהִיא עוֹשֶׂה כָּלִים הִיא הַיּוֹצֵרֶת אֶת כָּלִי הַחֲכָמָה שֶׁבִּנְפִשׁ הַנְּבִרָאִים, שֶׁעַל יָדָם אֲפִשֵׁר לְקַבֵּל אֶת אֹר הַחֲכָמָה עֲצָמוֹ, וְלַעֲנִיּוּנוֹ - הַסְּתַכְלוּתוֹ שֶׁל מִשֶּׁה בְּמַשְׁכֵּן יִצְרָה בְּקִרְבוֹ אֶת הַכָּלִים הַרוֹחַנִיִּים שֶׁל הַמְּשַׁכֵּן שֶׁתִּשְׂרָה בּוֹ קְדוּשָׁה שֶׁל מַעַלָּה וּבִכּוּחַ זֶה בְּנֵה אֶת הַמְּשַׁכֵּן, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזַהַר (שְׁמוֹת קסא.) בְּאַסְתַּכְלוּתָא בְּרָא קוֹדֶשָׁא בְּרִיָּהּ הִיא עֲלָמָא. וְנִתְבָּאָר שֵׁם שֶׁהַקַּב"ה הַסְּתַכֵּל בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וּבַהִסְתַּכְלוּת זֹאת נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁהַהִסְתַּכְלוּת הִיא הַדְּרָגָה הַתְּחַתּוֹנָה שֶׁל חֲכַמַת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שׁוֹרָה בְּעוֹלָם הַלְּחַיּוֹת וּלְקִיּוּמוֹ, שֶׁנּוֹצֵרֶת בְּתַחַתּוֹנִים עַל יְדֵי בַחֲנִית הַסְּתַכְלוּת שֶׁל הַחֲכָמָה שֶׁל מַעַלָּה, וְבָהּ נִבְרָא הָעוֹלָם.

וְאִיתָא (בְּרִיאַת רַבָּה ד ג) מִיָּם עֲלִיוֹנִים תְּלוּיִם וְעוֹמְדִים לְמַעַלָּה, וּמִיָּם הַתְּחַתּוֹנִים בּוֹכִים אֲנִן בְּעִיּוֹן לְמַהוּ קְדָם מְלַכָּא (תִּיקוּנֵי זוֹהַר יט:) (תִּיקוּנֵי זוֹהַר יט:). וְהַכָּל צְרִיף לְהִיּוֹת בְּאָדָם דְּעִינֵן זֶה נִאֲמַר לָנוּ כְּדִי לְהַבִּין סֵדֵר קִיּוֹם הַבְּרִיאָה, וְשִׁנְיֵי מִיָּם אֵילוּ בְּאָדָם הֵם כֶּף: מִיָּם הָעֲלִיוֹנִים הֵם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שְׂאִדָם עוֹשֶׂה וְהֵם תְּלוּיִם וּמְקוּשְׂרִים בְּחִיבוּר גְּמוּר לְמַקּוֹרָם - מְקוֹר הַחַיִּים בְּרוּךְ הוּא, וּמִיָּם הַתְּחַתּוֹנִים הֵם הָעֵבְרוֹת רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן, הַתּוֹאוֹת שֶׁהֵם בַּחֲנִית אַהֲבָה וְנִפְלוּ לְדְרָגוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת לַעֲנִיּוּנֵי גִשְׁמִיּוֹת, בּוֹכִים וְכוּ', שֶׁשּׁוֹרֵשׁ חַיּוֹתָם וְקִיּוּמָם הוּא בַּחֲנִית בְּכִיָּה וְתִשׁוּבָה, וְהִיּוּנוֹ עַל יְדֵי שִׁמְעֵלִים אוֹתָם בְּתִשׁוּבָה, וְנִמְצָא דֵּהַבְּכִיָּה הִיא עֲצָמָה הַעֲלָאָת וְחִיבוּר מִיָּם הַתְּחַתּוֹנִים עִם מִיָּם הָעֲלִיוֹנִים, שֶׁעַל יְדֵי תִשׁוּבָה שִׁמְשַׁמְעוֹתָה 'הַשְּׁבָתָם' שֶׁל הַמִּידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם זֶה לְשִׁרְשָׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, נַעֲשֶׂה הָעוֹלָם זֶה דּוּגְמַת עוֹלָם שֶׁל מַעַלָּה - מִידוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וְאֵז יֵשׁ לוֹ הַעֲמָדָה.

וְנִקְרָא שְׁבַת שִׁי"ן ב"ת, שְׁהַעֲלָה הַקַּב"ה הָעֲלָה בְּפְרוּס הַשְּׁבַת אֶת הַבַּת הַשְּׁכִינָה הַשּׁוֹרָה בְּעוֹלָם זֶה וְהִיא בַּחֲנִית בַּת - מְקַבֵּל - לְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַמְּשַׁפִּיעִים בָּהּ, דְּהִיּוּנוֹ לְשִׁלְשָׁה קוּיִם אֶל הַמִּידוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת הַמְּתוּקָנִים זֶה בְּזֶה וּמִתִּיחַדִּים עַל יְדֵי שִׁלְשָׁה קוּיִם - חֲכָמָה חֲסֵד וְנִצַּח (קו הַיָּמִין), בִּינָה גְבוּרָה וְהוֹד (קו הַשְּׁמָאל) דַּעַת תְּפָאֵרֶת וְיִסוּד (קו הָאֲמֻצְעִי) וְהֵם הַנְּרַמְזִים בְּשִׁלּוּשַׁת הַקוּיִם שֶׁל הָאוֹת ש', וְכִשְׂרִיִּאל שֶׁהַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, מַעֲלִים אֶת מִידוֹתֵיהֶם לְהַקַּב"ה, אֵז מְאִירִים בְּשִׁכְיָנָה כָּל שִׁלּוּשַׁת הַקוּיִם הָאֲמוּרִים, כְּלוּמַר שְׁכַל הַסְּפִירוֹת מְאִירוֹת בָּהּ כְּרֵאוּי בְּשִׁלְמוֹת.

וְזֶהוּ צְרוּף בְּרִיאַתָּה בַּת רֵאֲשִׁי שְׁבַחֲנִית הַרְאֵשׁ' שֶׁהֵם הַמִּידוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת מְאִירִים בָּהּ בְּשִׁלְמוֹת, וְהָעוֹלָם נִבְרָא בְּתִשְׁרִי שֶׁהוּא בְּבַחֲנִית מַלְכוּת, שְׂאֵז זְמַנִּי תִשׁוּבָה שִׁיִּשְׂרָאֵל מְשִׁיבִים אֶת הַמִּידוֹת שֶׁהֵם מִיָּם הַתְּחַתּוֹנִים לְשִׁרְשָׁם, וּמִמִּילָא מְאִירִים הַמִּידוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת בְּשִׁכְיָנָה שֶׁבְּעוֹלָם זֶה בְּשִׁלְמוֹת, עַל כֵּן נִכְתָּב הַצְּרוּף כִּנ"ל שֶׁנִּרְמָזָה הַשְּׁלִימוֹת 'בַּת רֵאֲשִׁי' בְּתִיבַת בְּרִיאַתָּה שְׁבָה נִבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּתִיקוּנֵי זוֹהַר (תִּיקוּן כֵּא סז.) שִׁבַּת רֵאֲשִׁי מְכוּוֹן כִּנְגַד הַפְּסוּק 'אֵלֶּה רֵאֲשִׁי בֵּית אֲבוֹתָם' וְהַמּוֹרָה עַל הָאֵרֶת שִׁלּוּשַׁת אֲבוֹת בְּמַלְכוּת הַנִּקְרָאָת בַּת'.

וְזֶהוּ מַה שֶׁהוּבָא לְעִיל בְּתַחֲלִיל הַדִּיבּוּר, שְׂאִיתָא שְׂאִמְרוּ אָדָם הַרְאִשׁוֹן לְקִין עֵשִׂיתִי תִשׁוּבָה וְנִתְפָּשְׂרִתִי, פְּרוּשׁ שְׁעָשָׂה פְּשָׁרָה בֵּין מִיָּם עֲלִיוֹנִים לְתַחַתּוֹנִים שֶׁחִיבֵר בֵּין מִיָּם הַתְּחַתּוֹנִים לְשִׁרְשָׁם עַד שִׁהִיו אַחַד מִמֶּשׁ וְיִשְׂרוּ הָעֲלִיוֹנִים עַל הַתְּחַתּוֹנִים, עַל כֵּן אָמַר אָדָם הַרְאִשׁוֹן מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבַת, כִּיּוֹן שֶׁעַל יְדֵי הַשְּׁבַת פִּעַל גַּם הוּא בַּחֲנִית פְּשָׁרָה בְּעוֹלָם, לְחַזּוֹר וְלַהֲמַשִּׁיךְ בְּעוֹלָם אֶת קְדוּשַׁתוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁנִּסְתַּלְקָה מִמְּנוּ אַחַר חֲטָא עֵץ הַדְּעַת.

